

Del Bressol de Catalunya a la capital de la Terra Alta

El primer cap de setmana del mes d'octubre d'aquest 2014 estava encerclat a l'agenda de moltes persones. Els gandesans i gandesanes, tenien anotat que aquells dies el seu petit poble rebria una gran afluència de gent vinguda d'arreu de Catalunya. Molts hereus i pubilles tenien assenyalat al seu calendari que aquells dies estaven convocats al certamen d'elecció dels representants de títol nacional del 2014. També tenien en ment aquella data, molts fadrins, dames, hereuets, pubilletes i demés pubillatge que no podien faltar a la Festa Major d'aquesta tradició.

Tots ells sabien que del tres al cinc d'octubre, a Gandesa els esperava un cap de setmana molt intens, ple de nervis, emocions i sorpreses. El món del pubillatge estava convocat a la cita. També hi havia deu persones que tenien aquesta data marcada a l'agenda. Per a ells però, aquest cap de setmana no representava l'oportunitat d'allargar el viatge una mica més, sinó que era el punt culminant de la seva trajectòria com a representants de títol nacional, era el final del seu recorregut com a vigents dins el pubillatge i tots ells eren plenament conscients que molts dels que havien fet camí al seu costat al llarg d'aquest any serien a Gandesa per acompanyar-los. Aquest primer cap de setmana d'octubre servia per acomiadar els nacionals del 2013 i proclamar els del 2014.

El certamen s'encetava el dissabte al matí amb una recepció d'hereus i pubilles a l'Ajuntament de Gandesa. Alguns arribaven amb cares de son, ja sigui perquè havien hagut de matinar força o bé perquè el comiat informal dels nacionals 2013, celebrat la nit abans, s'havia allargat. El denominador comú en tots els candidats i candidates eren els nervis. Tothom els portava a la seva manera i, com passa cada any, hi ha qui els sap dissimular millor. A mesura que anaven arribant els candidats, se'ls assignava un número que passava a ser el seu identificador i que l'havien de dur al damunt tot el cap de setmana. Els hereus i pubilles també deixaven en un mostrador les diferents ofrenes que havien portat des de les seves respectives localitats. Enguany, un total de 42 pubilles i 29 hereus provinents de 47 municipis i de 19 comarques diferents aspiraven a les bandes i faixes nacionals.

Simultàniament a l'arribada dels candidats, també arribaven a Gandesa els membres que conformarien els jurats. La presidenta del jurat de nois era l'Aurèlia Ramos (vice-presidenta del Foment de les

Tradicions Catalanes) i al capdavant del jurat de noies hi havia en Xavier Catarineu (delegat del Maresme del Foment de les Tradicions Catalanes). Els dos presidents estaven acompanyats als jurats de regidors gandesans, delegats del pubillatge, tècnics de cultura i ex membres del pubillatge. Aquests últims, ho viuen amb una especial intensitat i alguns comenten "em recorden a mi, el meu any, quan entren a fer els exàmens".

Un cop van haver arribat tots els participants a l'elecció, es va dur a terme l'acte que encetava el certamen en què l'il·lustríssim senyor alcalde de Gandesa, Carles Luz, va donar la benvinguda a tothom i els va emplaçar a gaudir al màxim del cap de setmana. Tot seguit, es va realitzar el sorteig que assignava un ordre per tal de realitzar els exàmens orals. El primer hereu que realitzaria la prova seria el número 13 i la primera pubilla la 39.

El pubillatge candidat acompanyat dels jurats es va dirigir a l'escola Puig i Cavaller, lloc on es durien a terme les proves. Durant el trajecte fins a l'escola, la comitiva de pubillatge va coincidir amb un grup que estava de comiat de solter i el futur nuvi anava vestit de pubilla. Va ser una anècdota curiosa que, qui sap si va ajudar a algú a fer fora els nervis ni que fos només un moment. Un cop a l'escola, en primer lloc els candidats i candidates van realitzar els exàmens escrits. A continuació, van anar passant d'un en un a fer les entrevistes orals fins l'hora de dinar.

Els deu representants de títol nacional 2013, en Pol, la Sònia, en Jordi, l'Andrea, en Pau, l'Aina, en Joan, la Cristina, l'Arnau i la Maria van ser els encarregats de donar un cop de mà al jurat controlant les proves escrites i també corregir-les. Després, van trobar un moment per asseure's i fer una mica de balanç de tot el que havia passat des d'un any enrere, quan a Ripoll ells estaven fent els exàmens. Alguns d'ells s'havien vist reflexats amb els candidats quan arribaven una estona abans. "Els nous arriben amb por, no saben què dir ni saben a qui anar. Jo quan he vist que arribaven les de la Terra Alta els he dit que anessin a buscar pins, perquè és l'excusa per conèixer gent", explicava l'Andrea. "Quan veus els nous a arribar et recorden una mica a tu. Els veus descol·locats i sense saber què fer i penses que ara fa un any en aquesta situació m'hi trobava jo", deia la Maria. El Jordi valorava la situació des d'un altre angle i comentava que "fa un any jo era allí i ara ja és com si fóssim "veteranos". Ja estic més tranquil i conec a tothom". La Sònia recorda que "aquell dia jo encara no sabia de què anava, recordo que si tothom es movia cap aquí jo

anava cap aquí, i si es movien cap a l'altra banda jo anava cap a l'altra banda".

"Estaven tan nerviosos perquè no saben què es trobaran", explicava l'Andrea quan comentaven els nervis que es palpaven en l'ambient. "Doncs jo, l'any passat anava tranquil·la perquè pensava que ni que suspengués l'examen no passava res, no era com a la universitat que has de tornar a pagar", deia l'Aina. "Es posen molta pressió a sobre sobretot per l'examen oral, em recorden a mi", afegia la Cristina. Els ja veterans nacionals, debatien fins a quin punt era bo que els candidats estessin tan nerviosos. "Jo crec que els nervis també són una cosa positiva perquè demostren que li dones importància a aquella cosa", explicava la Maria.

Tots deu coincidien amb què els exàmens havien estat més senzills que l'any anterior. "Jo vaig sortir de l'examen pensant que si l'escrit ja havia estat allò, a l'oral mare meva...", deia la Cristina. "Doncs jo vaig sortir i em vaig posar a plorar perquè moltes de les preguntes em recordaven a persones de la meva família que ja no hi eren o bé a amigues que feia molt que no veia", recordava la Maria. "I les cançons no hi teníem la paraula començada no, que hi havia un buit!", deia l'Andrea entre rialles. Mentre els nacionals del 2013 comenten la jugada, els candidats van passant per davant per a dirigir-se a les aules on fan les proves orals. "A mi l'any passat em van demanar pels meus estudis, pel periodisme", explicava l'Aina. "Doncs jo vaig pensar "jolin", un altre cop m'han demanat per la pastisseria de muns pares", deia l'Andrea. "Jo en vaig sortir molt content, no pel que jo els vaig dir, sinó per la confiança i la proximitat que el jurat em va mostrar", afegia en Joan. "Doncs a mi em van demanar que els expliqués coses de mi i em vaig posar a xerrar i xerrar", recordava en Pau.

Després d'un any de fer camí junts, els deu nacionals es coneixen a la perfecció entre ells. "Van veure en nosaltres unes persones molt transparents i senzilles", deia la Maria. "Jo crec que el jurat ho nota molt quan té a davant algú que pretén fer-se passar per qui no és. La sinceritat i la naturalitat es valoren molt", afegia la Cristina. "A més a més d'una tria individual, l'any passat també van fer una tria com a grup perquè entre tots ens complementem bastant", comentava l'Aina. "Som una pluralitat molt singular", afegia en Pau i tots deu van esclatar en rialles. "Jo recordo quan l'any passat el diumenge, asseguts en aquella taula només teníem converses superficials. No sabia què dir ni què fer i mira com hem acabat", comentava la Maria.

Les mirades de complicitat entre ells denotaven aiguabarreig d'emocions: felicitat pel camí recorregut fins aleshores i tristesa perquè la meta ja s'intuïa a poca distància.

Havent dinat es van seguir desenvolupant els exàmens orals de manera paral·lela als actes d'inauguració de l'exposició de les ofrenes, el pregó i la ballada de sardanes i la inauguració de la majòlica. Aquests actes, oberts al públic van permetre als gandesans i gandesanes gaudir de la Festa Major del Pubillatge d'una manera més propera. Després, tothom va anar cap als seus hotels a empolainar-se pel sopar de comiat: el gran moment dels "titolins 2013" per acomiadar-se i també moment en què els membres del jurat acaben de decidir i decantar les seves votacions a títol individual, ja que fins diumenge al matí no voten.

El pubillatge no candidat va fer entrada en primer lloc. Acte seguit, va ser el torn dels candidats i les candidates. Finalment, els protagonistes de la nit: els hereus i pubilles de títol nacional del 2013. Les noies van fer entrada descalces per solidaritzar-se amb la Maria que s'havia esquinçat el peu al matí, una mostra més de la pinya que aquest equip humà havia fet des de Ripoll. Des de Roselló de Segrià, en Pol Alcalde. Des de Sitges, la Sònia Ramírez. Des d'Ascó i la Fatarella, en Jordi García i l'Andrea Llop. Des de Figueres en Pau Muñoz. Des de Vidreres, l'Aina soley. Des de la Valldan, en Joan Pla. Des de Solsona, la Cristina Ribera. I des de Falset, l'Arnau Vilalta i la Maria Cambra. El pavelló on se celebrava el sopar, ple a vessar, es va bolcar en aplaudiments per ells deu. Havien fet bé la seva feina, havien complert les expectatives i havien demostrat amb escreix que eren mereixedors de les bandes i faixes que se'ls van donar fa un any. A l'hora de les postres, els deu nacionals van poder-se adreçar per darrera vegada a tothom com a representants vigents. Les paraules d'agraïment adreçades a les famílies, amics i pubillatge van ser constants en tots els discursos. Després d'aquesta part més emotiva, la nit va continuar amb un concert de Crossing (grup musical emergent empordanès) que es va allargar fins la matinada.

Si durant tot el cap de setmana ja s'havia aplegat a Gandesa un gran nombre d'hereus i pubilles, el diumenge la xifra va incrementar notòriament ja que tot el pubillatge no candidat d'arreu va sumar-se als actes. Una cercavila per les principals artèries de la localitat va encetar els actes i va conduir el pubillatge fins a la plaça del comerç, lloc on se celebrava la proclamació. Els nervis i la tensió es palpaven a l'ambient. Els 29 candidats i 42 candidates esperaven el veredict

amb il·lusió. El dia abans havien donat el millor de si mateixos, havien intentat deixar els nervis de banda per demostrar que eren mereixedors de les bandes i faixes daurades. Quedava molt poc per saber si serien o no els escollits. El primer dels nous representants que es va proclamar va ser el 4t fadrí d'honor de Catalunya i hereu de les comarques lleidatanes, en Joel Morell i Terés de Torres de Segre (Segrià). La banda de les comarques gironines i 4ª dama d'honor de Catalunya va ser per a la Sílvia Padrosa i Teixidor, de Santa Pau (Garrotxa). El relleu com a hereu de les comarques gironines es va quedar a l'Empordà i va ser per a Marc Clos i Pujolar, de Peralada (Alt Empordà). Paula Delgado Rius, de la Fatarella (Terra Alta) va ser escollida 3a dama d'honor de Catalunya i pubilla de les comarques tarragonines. El 2n fadrí i la 2a dama d'honor de Catalunya d'enguany són també els representants de les comarques barcelonines. Albert Marcó Díaz, de Canet de Mar (Maresme), i Berta Jorba Riba, d'Òdena (Anoia), seran els ambaixadors de la demarcació aquest 2014. El títol de 1r fadrí d'honor i hereu de les comarques tarragonines va ser per a Emilio Petit Sánchez, de Móra la Nova (Ribera d'Ebre). Es va proclamar com a pubilla de les comarques lleidatanes i 1a dama d'honor de Catalunya a Gisela Falcó Vila, de les Borges Blanques (les Garrigues). Finalment va arribar el moment de conèixer el nom de l'hereu i la pubilla de Catalunya 2014. Robert Monzonis Gómez, de Cubelles (Garraf), i Marina Carrera i Miravittles, del Pont de Vilomara i Rocafort (Bages), van ser els mereixedors d'aquests títols.

Després de la proclamació, i amb alguns dels nous proclamats que encara no s'ho creien, es va celebrar el dinar de comiat del certamen. Abans de començar l'àpat però, els representants de títol nacional 2013 i els recentment escollits del 2014 van fer entrada. La ja tradicional tallada del pastís i el brindis van anar posant el punt i final al cap de setmana.

Des de Ripoll, terra de comtes, fins a Gandesa, terra de vins. Els representants de títol nacional 2013, la pluralitat molt singular, el grup de deu que no es coneixien de res i que ara no els cal parlar per dir-s'ho tot, posa un punt i final al seu trajecte com a vigents. D'aquí un any, es podrà dir: Des de Gandesa, terra de vins, fins a... llavors seran els nacionals 2014 qui diguin adéu amb les maletes ben plenes de vivències.